

TEMA 5

LA GLOCALITZACIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL I EL TURISME

ÍNDEX DEL TEMA 5

- La progressiva globalització del patrimoni cultural
- El patrimoni cultural de la humanitat
- El turisme i el coneixement del patrimoni cultural
- El turisme cultural
- La difusió del patrimoni cultural

LA GLOBALITZACIÓ DEL PATRIMONI CULTURAL

- Institucionalització i normativització mundial
- Glocalització del patrimoni cultural
- Homogeneïtzació, diferenciació i hibridació del patrimoni cultural.
- El patrimoni mundial o patrimoni de la humanitat.

PATRIMONI DE LA HUMANITAT

- Les llistes mundials del patrimoni
- Trets de la llista mundial
 - Materialisme
 - Monumentalisme
 - Occidentalisme
 - Cristianisme
 - Historicisme-tradicionalisme
 - Escassa presència de la modernitat
 - Distribució asimètrica dels béns patrimonials

PATRIMONI DE LA HUMANITAT

- La **UNESCO** com a institució transnacional del patrimoni cultural
- **Conferència General** de la UNESCO
- **Sector Cultura** (Oficina Executiva):
 - Divisió de Polítiques Culturals i de Diàleg Intercultural
 - Divisió d'Arts i Iniciatives Culturals (Fons Internacional per a la Protecció de la Cultura).
 - Divisió del Patrimoni Cultural
 - Centre del Patrimoni Mundial

PATRIMONI DE LA HUMANITAT

- Centre del Patrimoni Mundial
 - Comitè del Patrimoni Mundial
 - Fons del Patrimoni Mundial
- Cooperació: UICN, ICOMOS, ICOM, ICROM, OPCP.
- Declaració Universal sobre la Diversitat Cultural (2001).
- Convenció del Dret a la Diversitat Cultural (2005).
- 21 de maig: dia mundial de la diversitat cultural, pel diàleg i el desenvolupament.

PATRIMONI DE LA HUMANITAT

- Necessitat de diàleg intercultural
- Protecció de la diversitat cultural
- Informes mundials sobre la cultura (1995, 1998, 2000, 2002): diversitat creativa.
- Augment de la centralitat de la cultura
- Dignitat equivalent de totes les cultures
- Qüestionament de l'etnocentrisme occidental
- Desarrelament de la cultura de l'Estat-nació: cultura desterritorialitzada.

TURISME I PATRIMONI CULTURAL

- La relació turisme-patrimoni cultural
- Turisme, turisme cultural i patrimoni
- El “nosaltres del nosaltres” i el “nosaltres dels altres”
- De les peregrinacions al *Grand Tour*
- Turisme de masses i estat de benestar
- “Nòmades de l'opulència” i la “perifèria del plaer”
- Els fluxos de la indústria turística mundial

TURISME I PATRIMONI CULTURAL

- La democratització i l'espectacularització del turisme
- El turisme de qualitat: la centralitat del patrimoni cultural.
- Les emocions de l'experiència turística
- El turisme com a coneixement del patrimoni cultural

TURISME I PATRIMONI CULTURAL

- Turisme cultural (OIT).
- Carta sobre el Turisme Cultural (1976), i Carta Internacional sobre Turisme Cultural (1999).
- L'elogi de la lentitud
- Turisme cultural i patrimoni cultural
- Programa d'Itineraris Culturals (Consell d'Europa, 1987).

TURISME I PATRIMONI CULTURAL

- Xarxa dels Béns Patrimoni de la Humanitat
- Oferta de rutes culturals turístiques
 - Camí de sant Jaume
 - Via de la plata
 - Ruta dels castells
 - Ruta colombina en bicicleta
 - Ruta de l'art romànic
 - Ruta de l'Espanya musulmana
 - Oferta del llegat andalusí

RUTES CULTURALS TURÍSTIQUES

- Ruta de les catedrals gòtiques
- Ruta dels pobles blancs
- Oferta del patrimoni etnogràfic
- Oferta dels recursos culturals emergents
- Oferta del patrimoni industrial
- Oferta d'arqueologia
 - Parcs culturals
 - Parcs arqueològics
 - Jaciments visitables

RUTES CULTURALS TURÍSTIQUES

- Ruta dels parcs nacionals
- Ruta de l'Espanya verda
- Oferta de la festivitat a Espanya (festes i festivals).
- **Turisme rural**, agroturisme i turisme de natura.
 - Cases rurals, granges i granges escola.
 - Rutes ecològiques
 - Aules de natura i camps de treball

DIFUSIÓ DEL PATRIMONI

- Investigació, conservació, exposició.
- Monuments
- Conjunts històrics
- Centres d'interpretació: explicació de la significació d'un bé cultural.
- Instal·lacions en llocs arqueològics
 - Parcs arqueològics
 - Llocs alternatius o arqueollocs
- Parcs d'oci o temàtics
- Els mitjans de comunicació i el patrimoni
- La pedagogia del patrimoni cultural

Parque arqueológico de Segobriga

ELS LÍMITS DEL PATRIMONI

- El patrimoni és un híbrid cultural
- Anamnèsia i amnèsia
- Legitimació de l'ordre establert: patrimoni com a concepte neutre.
- Patrimoni i drets de les persones
- No tot val en el patrimoni etnològic
- Els recursos necessaris per a mantenir el patrimoni cultural
- Patrimoni i cultura turística mercantilista